

WIADOMOŚCI

PARAFII KATEDRALNEJ № 4. ■ Tarnów 23 I. 1938 r. ■ ROK II.

Wymowa cyfr.

Poniżej podajemy całoroczne zestawienie ruchu ludności w parafii katedralnej za rok 1937. Według dzielnic miasta Tarnowa i wsi należących do parafii, przedstawia się ono następująco:

(Cyfry w nawiasie wskazują dane za rok poprzedni).

				Przyrost naturalny za r.		
Miejscowość:	Urodzeń:	Ślubów:	Śmierci:	1935	1936	1937
Śródmieście	12 (12)	43 (32)	5 (12)	— 1	0	7
Strusina	90 (80)	50 (37)	58 (46)	— 1	34	32
Zamieście	26 (13)	29 (29)	16 (11)	—11	2	10
Zabłocie	23 (19)	18 (11)	19 (14)	— 2	5	4
Pogwizdów	228 (215)	17 (16)	111 (115)	93	100	117
Grabówka	61 (71)	35 (37)	48 (31)	— 7	40	13
Terlikówka	12 (8)	2 (3)	4 (6)	— 5	2	8
Gumniska	27 (14)	7 (12)	11 (5)	10	9	16
Klikowa	51 (73)	13 (10)	31 (29)	30	44	20
Rzędzin	105 (92)	25 (25)	53 (32)	59	60	52
Tarnowiec	13 (13)	4 (3)	12 (7)	15	6	1
Zawada	16 (29)	8 (3)	9 (14)	15	15	5
Zamiejscowych	68 (14)	35 (27)	392 (330)			
Razem	732 (623)	286 (245)	769 (652)	195	317	285

Jeśli porównamy przyrost naturalny roku 1937 z rokiem poprzednim, to łatwo zauważymy, że w większej liczbie miejscowości, bo aż w 7, spadł i to w niektórych w sposób zastraszający.

Zwłaszcza daje się to zauważyć we wsiach podmiejskich. Tylko Gumniska wykazują wzrost przyrostu naturalnego, pozostałe wsi wykazują spadek i to w dużym stopniu, jak w Tarnowcu, Zawadzie i Klikowej.

Do liczby urodzeń wliczyliśmy nieżywo urodzonych, których w tym roku było 75 (w tym w szpitalu 52). Należałoby ich wliczyć również i między umarłych i o tyle powiększyłaby się liczba zgonów. Rubryka „nieżywo urodzonych", która z każdym rokiem wzrasta, jest może najsmutniejszą w powyższym zestawieniu. Większość tych dzieci powinna była żyć. Cyfra 75 doszła do na-

szej wiadomości, a to jest zaledwie cząstka zbrodni dzieciobójstwa, okrytych tajemnicą gabinetów lekarskich, przeważnie żydowskich, i nor egzaminowanych i pokątnych akuszerek. Tu jest może najpoważniejsza przyczyna spadku przyrostu naturalnego. Jest to sprawa bardzo bolesna, do której jeszcze może w przyszłości powrócimy.

Po odliczeniu urodzonych i zmarłych zamiejscowych i po wliczeniu nieżywo urodzonych do umarłych, przyrost naturalny przeszło 30 tysięcznej parafii katedralnej w r. 1937 zamknie się cyfrą 210 osób, czyli zaledwie 7 na tysiąc.

Kolory szat liturgicznych.

W czasach starożytnych Kościoła, t. zn. w pierwszych ośmiu wiekach, nie używano innego w Kościele koloru, tylko biały. To był kolor wszystkich szat kościelnych — od najmniejszego lewity do najwyższego biskupa. Często ubiory kościelne były haftowane złotem i srebrem, lub różowym jedwabiem. Dopiero od VI. wieku na Zachodzie, a od IX. wieku w całym Kościele zaczęto używać innych kolorów do aparatów kościelnych. Jednak przepisy o barwach w liturgii, oraz ich symboliczne znaczenie ogłosił dopiero papież Innocenty III. († 1216).

Biały kolor jest barwą światła i służy do wyrażenia radości, a zarazem jest on symbolem najdoskonalszej czystości. Barwy tej używa się w uroczystości Jezusa Chrystusa, Trójcy Najśw., Najśw. Marii Panny, Aniołów i Świętych, którzy nie są męczennikami.

Czerwony kolor jest barwą krwi i ognia, a symbolem miłości. Używa się go w dniach męki Pańskiej, Świętych męczenników, a także w Zielone Święta (ogniste języki).

Zielony kolor jest barwą rozwijającego się życia w przyrodzie, a więc symbolem nadziei. Używa się tej barwy w niedziele po Zielonych Świętach i w niedziele po Trzech Królach.

Fioletowy kolor jest barwą królewską — stąd stał się barwą biskupią. Kościół uważa ją za symbol pokuty. Używa się jej w adwencie, w poście, w suchedni, wigilie, w dni krzyżowe, podczas udzielania Sakramentu Pokuty i Ostatniego Namaszczenia, a także w święto Młodzianków na znak współczucia z bólem ich matek.

Czarny kolor jest zaprzeczeniem światła, dlatego barwa ta jest symbolem śmierci i najgłębszego smutku. Używa się jej w Wielki Piątek i podczas Mszy św. żałobnych i pogrzebów dorosłych.

Rodacy z Ameryki na budowę Domu Katolickiego w Tarnowcu.

Komitet budowy Domu Katol. w Tarnowcu zwrócił się przed miesiącem z Odezwą do Rodaków gromady Tarnowiec, rozsianych po Polsce i za granicą w sprawie rozpoczętej budowy. Na

prośbę Komitetu szczególnie pięknie odpowiedziała Ameryka, spiesząc zarówno z ofiarą, jak i gorącym słowem zachęty. Między innymi do Komitetu nadesłano list tej treści:

Kochani bracia, siostry, krewni i wszyscy znajomi!

Otrzymawszy tę radosną wiadomość, a raczej prośbę z dnia 24 grudnia 1937 r., bardzo mnie to ucieszyło, że nasi Rodacy w Tarnowcu nie zasypiają na niwie oświatowej i wzięli się do tak wielkiego dzieła, t. j. do budowy Domu Katolickiego, prawie — jak wiem — niezbędnego w naszej wiosce. My więc tu na wychodźtwie bardzo wdzięczni jesteśmy wszystkim za wzięcie czynnego udziału w tej wielkiej, patriotycznej sprawie i prosimy wytrwać aż do skończenia tego wspaniałomyślnego programu. Na ten wielki cel posyłam ja i moja żona 5 dolarów.

Wyrażając wdzięczność, Kochani Bracia, ja wam może wszystkim osobiście nieznany, ale w imieniu nas wszystkich w Ameryce, a pochodzących z rodzinnej wioski Tarnowca, równocześnie dziękuję serdecznie za podjęcie się tak wielkiej, patriotycznej pracy — wybudowania Domu Katol. przy pomocy Duchowieństwa dla tej waszej młodzieży, która będzie miała miejsce urabiać się w duchu religijnym, jako też i oświatowym.

Daj Boże, by wyrosła kiedyś na dobrych obywateli i obywatelki Rzeczypospolitej Polskiej.

Kończę z bratnim pozdrowieniem

Józef Kościółek — OO. Factory St., Derby Conn.

Komitet budowy za tak piękne słowa zachęty i ofiarę składa na tym miejscu serdeczne „Bóg zapłać".

Z ksiąg parafialnych.

Ochrzczeni: 1) Adam Klaus z Zawady. 2) Anna Cisek z Zawady. 3) Romuald Kapustka z Rzędzina. 4) Eugeniusz Kolimcio z Klikowej. 5) Jerzy Florkowski, ul. Grottgera 9. 6) Stanisław Mazurkiewicz, ul. Brodzińskiego 22. 7) Szymon Jarmuła, ul. Słowackiego 1456. 8) Stanisław Tuckyj, ul. Bema 8. 9) Adam Graniczek, ul. Legionów 30. 10) Zdzisław Bobola z Klikowej. 11) Henryka Lasko, ul. Widok 105.

Zgłaszają zapowiedzi do stanu małżeńskiego: 1) Stanisław Łazarczyk, lekarz w Szpitalu Powsz. z Eugenią Kosiba z Gorlic. 2) Eugeniusz Józefek z Klikowej z Stefanią Kania z Klikowej. 3) Józef Stach, ul. Klikowska 855, z Bronisławą Papuga z Woli Rzędzińskiej. 4) Adam Orlik, ul. Nowodąbrowska 29, z Kazimierą Paluch z Mościc.

Małżeństwo zawarli: Jan Skrobacz z Łęgu z Bronisława Sowiźrał z Tarnowca.

Zmarli: 1) Marcin Mirek z Mościc, l. 3. 2) Władysław Szymaszek z Dębicy, l. 26. 3) Ludwik Wijas z Rzędzina, l. 27. 4) Bronisława Mróz, ul. Szpitalna 65. 5) Zofia Mucha, ul. Konarskiego 17, 1 r. 6) Eugeniusz Lis, ul. Zamkowa 20, l. 24. 7) Maria Skroczek, ul. Kasprowicza 32, l. 10. 8) Ludwika

Lisak z Jonin, l. 48. 9) Amalia Broczkowska, ul. Krawiecka 1, l. 54. 10) Jan Wabno z Jodłówki Tuchowskiej, l. 22. 11) Jan Nicek z Łęk, l. 50. 12) Anna Simonides, ul. Długa 585, l. 62. 13) Maria Styrna z Łowczówka, l. 60. 14) Zofia Frys z Gorlic, 4 m. 15) Barbara Grzesik, Dom dla nieul., l. 82. 16) Józefa Bączek z Nieczajny, l. 22.

Zawiadomienia.

W miesiącu styczniu Oddziały Akcji Katol. mają odbyć Walne Zebrania, na których mają złożyć sprawozdania z całorocznej pracy, uchwalić program pracy na rok przyszły i ewentualnie dokonać wyboru Kierownictw. Przypominamy, że osobowy skład nowoobranych Kierownictw należy zgłosić do Starostwa. Formularze sprawozdawcze należy przesłać do poszczególnych Sekretariatów Generalnych.

W niedzielę 23 stycznia b. r. odbędą się następujące **Walne Zebrania:**

W Tarnowie: Godz. 3 po poł. Oddziału KSK. na Grabówce w sali Ochronki.

Godz. 3 po poł. Oddziału I. KSMŻ. w sali Akcji Katol.

Godz. 5 po poł. Oddziału IV. KSMŻ. w sali Akcji Katol.

W Rzędzinie: Godz. 3 po poł. Oddziału KSK.

Godz. 4 po poł. Oddziału KSM.

W Klikowej: Oddziałów KSK. i KSMŻ.

Przed Zebraniami Zmiana Różańcowa niewiast.

Poniedziałek 24 stycznia. Godz. 5 po poł. Zebranie I. Konferencji św. Wincentego à Paulo w Pałacu biskupim.

Kolęda na ul. Krakowkiej we czwartek i piątek 26 i 27 stycznia.

Czy zapisałeś się już na słuchacza
Instytutu Wyższej Kultury Religijnej?

Uroczyste otwarcie Instytutu nastąpi w niedzielę 23 stycznia br. o godz. 5 po poł. w sali lustrzanej Komunalnej Kasy Oszczędności. Otwarcie poprzedzi nabożeństwo w Katedrze o godz. 4.30 po poł.

CENA EGZ. 2 GROSZE. PRENUMERATA ROCZNA 1 zł.

Redaktor odpowiedzialny: Ks. Dr Jan Bochenek. — Nakładem Urzędu Paraf. Katedral. w Tarnowie
Drukarnia Diecezjalna w Tarnowie.